

ZIELSBEKOMMERNISSEN

ds. G. Zwerus

Wie kan dan zalig worden?

Markus 10:26b

Geliefden!

De wijze Salomo zegt in Spreuken 12 : 25: "Bekommernis in het hart des mensen buigt het neder". En geen wonder, want vele oorzaken tot bekommernis zijn het deel des mensen in deze wereld. Rampen, ziekten, tegenheden, teleurstellingen, van welke aard ook, zijn oorzaak, dat de mens gebogen over de wereld gaat. Hoe groot is het dan als er medeleven gevonden wordt en woorden van troost gesproken worden in zulke omstandigheden. Middellijk kan dit dienen om de ziel een weinig op te heffen uit die bekommernissen.

Maar hoe weinig wordt gevonden een aanvaarden van de ellenden, dewijl de oorzaak daarvan is ontdekt; waar de oorsprong wordt gekend en beweend, **namelijk dat al deze ellenden voortvloeien uit de breuk, die geslagen is in het Paradijs**, alwaar wij God vrij- en moedwillig hebben verlaten en onszelf daardoor aan alle ellende hebben onderworpen.

Neen, dat is geen vrucht van onze akker. Nooit, nooit zal de natuurlijke mens dat aanvaarden. En waarom niet? Omdat we van nature leven als rechthebbenden. Als God ons niet bewaart, staan we, ondanks al onze godsdienst, tegen de Heere op. **De val in Adam is zo ontzettend groot, dat wij vijanden van God zijn geworden.** Als de Heere niet meekomt in al onze bekommernissen en ons door de werking des Heiligen Geestes niet bepaalt bij de oorsprong van onze ellende, dan gaan we door in ons leven.

Hoe anders is het bij het volk des Heeren. Zij zijn met Asaf ook niet altijd verenigd met de wegen des Heeren, als hun bestraffing er elke morgen is. Doch de diepere ontdekkingen aan hun zonden doen hen met Asaf bukken in het stof der aarde en een groot beest voor God worden. Dan wordt de ware verootmoediging voor de Heere gekend, in de belijdenis van zonde en schuld, en ondanks al de wederwaardigheden in dit leven **zal dit boven drijven: "Hoe komt God aan Zijn eer en de ziel aan de zaligheid"**. Dat zijn de ware bekommernissen, als in de praktikale beleving de mogelijkheid van zalig worden aan onze zijde wordt afgesneden.

Welnu, ook hierin wordt Salomo's woord bevestigd: "Maar een goed woord verblijdt het".

Bij zulke zielsbekommernissen hadden wij gedacht, met de hulp des Heeren, uw aandacht te bepalen.

Wie kan dan zalig worden?

We beluisteren in deze tekstwoorden zielsbekommernissen,

- I. Geuit in een betekenisvolle vraag;
- II. Ontboezemd niet zonder redenen;
- III. Opgelost door Jezus' onderwijs.

I.

In ons teksthoofdstuk lezen wij hoe een rijke, aanzienlijke en deugdzame jongeling tot Jezus kwam om met Hem te spreken over de verwerving des eeuwigen levens. Wij zouden zeggen: Deze jongeling had daar nogal belang bij.

Maar wij lezen van Hem, nadat hij door Jezus lieflijk onderwezen was, dat hij bedroefd heenging. De geestelijkheid van de wet: God lief te hebben boven alles, en de naaste als zichzelf, was hem vreemd. Hoewel hij uitwendig de geboden des Heeren van zijn jeugd af had onderhouden, was zijn hart verkleefd aan de wereld. Naar aanleiding van dit voorval kwam Jezus met Zijn discipelen in een gesprek over het zalig worden der rijken. "Kinderen, hoe zwaar is het dat degenen, die op het goed hun betrouwen stellen, in het Koninkrijk Gods ingaan. Het is lichter, dat een kemel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke in het Koninkrijk Gods inga".

Dit was de oorzaak, dat ze verslagen onder elkaar spraken: "Wie kan dan zalig worden?"

Dus bekommernissen, geuit in een betekenisvolle vraag, omdat deze het punt van zalig worden betreft.

Deze vraag bepaalt ons bij het allerhoogste belang. Ze leert ons nadenken over de mogelijkheid van niet of wel zalig worden. En dit is het allerhoogste, waar de mens wel het meeste belang bij mocht hebben. Waarom? Wel, omdat de mens op reis is naar de eeuwigheid.

En het verschoont de mens niet, dat hij krachtens zijn bestaan alleen maar belang heeft bij de dingen van de tijd en daarom zijn ziel verwaarloost en geen acht slaat op zo grote zaligheid. Voor geld, goed en eer is de mens in de weer. Daarvoor is hij als een slaaf dag en nacht bezig. Doch Christus getuigde: "Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden". Zal dat woord dan straks eeuwig tegen ons getuigen? Zullen deze woorden van Christus wel weerklink vinden in onze harten? Of zullen we met de schare in Johannes 6 henegaan en deze rede als hard beschouwen?

Zal dit allerhoogste belang niet één ogenblik post vatten in onze zielen.

Laten wij bedenken, dat zelfs ons tijdelijk bezit en genot ons geen voldoening geeft of geven kan. Onze ziel kan slechts door iets hogers en duurzams bevredigd worden. Wij zijn, hoewel wij sterfelijke mensen zijn, voor de eeuwigheid geschapen. Het stoffelijke, dat alleen voor ons verblijf op aarde is bestemd en voortvloeit uit Gods algemene genade, kan ons geen ware bevrediging schenken. Want wij behoeven de zaligheid, waarin alleen het volkomen geluk van de mens gelegen is. Door de zonde zijn wij in zulk een rampzalige staat gezonken, zonder God in de wereld, vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende en zonder God in de wereld, dat het reddeloos is aan onze zijde. Is onze toestand dan niet ontzettend? Is het dan niet noodzakelijk, dat we daaruit gered, hersteld en opgericht moeten worden? Straks zullen we verloren moeten gaan en onder Gods toorn wegzinken, Hem eeuwig vloekende.

Is er wel een groter en gewichtiger aangelegenheid, waarbij wij bepaald kunnen worden?

Is er een zaak of belang, welke ons meer ter harte zou moeten gaan?

Deze vraag is zo belangrijk, omdat ze ons bepaalt bij de mogelijkheid van niet of wel zalig worden.

De mens heeft God tot een leugenaar gesteld, hij is de vorst der duisternis toegefallen en heeft revolutie gepleegd in het Paradijs, en daardoor zich van God losgescheurd. Doch Gods rechtvaardigheid is onkreukbaar en zal niets door de vingers zien. Hij zal de zonden straffen krachtens Zijn rechtvaardigheid en heiligheid. Door de handhaving daarvan zullen wij voor eeuwig buiten Zijn gemeenschap verwezen worden. Als wij daarop zien, is dan de vraag niet op zijn plaats: "Wie kan dan zalig worden?"

Maar deze vraag kan aan de andere zijde ook gedaan worden.

De discipelen vroegen: "Heere, zullen er weinigen zalig worden?"

Christus noemde in Zijn antwoord geen getal, maar zeide: "Strijdt gij om in te gaan".

Toch is er een getal bekend bij de Vader, die zalig zullen worden. Dezen heeft Hij verkoren van vóór de grondlegging der wereld, en geen klauw van hen zal achterblijven. Zij zullen voortgebracht worden uit alle geslachten der eeuwen en zullen gesteld worden als een lof op aarde, en straks God verheerlijken tot in der eeuwigheid.

En toch: **"Strijdt gij om in te gaan". Deze woorden van Christus hebben grote betekenis.**

Ze verheffen boven alle lijdelijkheid en leggen de volle verantwoordelijkheid op de mens.

Door de verbreking van het verbond der werken is het onmogelijk om door het doen van de wet in eigen krachten zalig te worden. Want onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelij kleding voor God. Dat is voor eeuwig kwijt. Hoe menig mens zal hierin teleurgesteld uitkomen, menende in te gaan op zijn doen, en straks eeuwig buiten gesloten wordende. Maar **de mens is niet ontslagen van de eis van het verbond der werken.**

Hoe weinig wordt er gedacht aan onze zware schuld bij God. Deze moet vereffend worden; wij moeten betalen wat wij schuldig zijn. Het beeld Gods hebben wij verloren door eigen schuld. Denken we daar wel eens om? Dat verheft boven alle dode lijdelijkheid. Want deze werpt heimelijk de schuld op God. Door de zonde hebben wij ons uit de gemeenschap met God losgescheurd en kunnen wij Gods eer niet meer bedoelen.

Dan wordt het wel een beetje anders in ons leven, dan dat wij God tot auteur van de zonde zouden maken. Dan zal het er in ons leven op aan komen: Zal ik zalig worden?

Ik, kind, die niet weet of ik oud zal worden? Die onderwezen is van de baarmoeder af en misschien een bekeerde vader of moeder heeft? Die telkens en telkens weer vermaand wordt over de ernst van het leven?

Ik, jongeling of jongedochter, die Zondag op Zondag van de kansel hoor verkondigen wat nodig is tot zaligheid; die vaak tot verdriet van mijn ouders de keus van Mozes omkeer: Liever de zonde en de wereld te dienen, dan met het volk van God te verkeren in het leven? Ik, vader, moeder of grijsaard, reeds nabij het graf?

Is deze vraag niet betekenisvol? Overtreft ze niet alle andere vragen?

Hoe wordt de ernst van deze vraag nog verhoogd, waar de nadruk wordt gelegd op: Zal ik zalig worden?

Moet het niet een zeker zijn? Moeten we geen vaste grond in ons leven hebben, dat wij zalig zullen worden. o, hoe weinig wordt er over nagedacht waarin wij de Heere kunnen ontmoeten.

Hoe menigeeen maakt een grond van zijn bevindingen, buiten de bediening van God de Heilige Geest.

Dan waagt men het op een misschientje, met wat teksten en voorkomende waarheden, zonder dat de plaatsmakende bediening des Geestes heeft plaats gehad.

Anderen hebben gezichten en visioenen, waardoor de mens stijgt in eigenwaarde voor God. Het zijn zeer bijzondere mensen, **doch zij missen het arme zondaarsleven vóór en onder de Heere.** In wezen zijn zij niet anders dan grote vijanden van Gods arme volk. En raakt hen maar eens aan, dan komt het wel openbaar, dat zij alles bij elkaar rapen in het leven om u te treffen.

De grootste zaken worden besproken, en dat zonder de herkomst er van te kunnen verklaren. Eens bekeerd, altijd bekeerd, en moordenaars op de weg naar Sichem.

Gods volk kan er niet mee mede, en weet ge wat het ergste is?

Daar vele bekommerde zielen de grond in hun leven missen, vrezen ze, dat zij mis zijn, en zien soms hoog tegen die zogenaamde bevestigde mensen op. Des Heeren ware volk leert het anders. De dood vaak op de hielen, bestreden van alle kanten en geen heil bij de Heere. De beloften des Heeren hun vervulling missende. De vorst der duisternis benauwt hen van alle zijden (waar ze altijd geen licht over hebben), zodat ze uit moeten roepen: Wie kan dan zalig worden?

Waar wordt het nog vernomen?

Neen, we bedoelen niet in een angstitroep van een consciëntie-overtuiging, want dat kan ver gaan.

Maar in een ontboezeming van een ontdekte en bestreden ziel, voor welke het niet meer kan.

Want dit beluisteren we in ons tweede punt:

II.

Ontboezemd niet zonder redenen.

Och er zijn zo veel redenen in het leven van des Heeren volk, die in de praktijk van het bevindelijke leven openbaar komen, dat wij zullen trachten met de hulp des Heeren er enkele te noemen.

Ten eerste kan de reden zijn, dat de verslagenheid des harten tot twijfelmoedigheid leidt omdat de eis zo zwaar is. Nog evenzeer geldt het wat Jezus tot de jongeling zeide: „Onderhoud de geboden”.

De Heere eist dus van de zwakke, trage en onwillige zondaar gehoorzaamheid aan Zijn heilige wet en aan alle voorschriften, die daarin verklaard en geground en daaraan ontleend zijn.

De Heere eist zelfs een volmaakte gehoorzaamheid, die uit zuivere liefde tot God en tot de naaste voortvloeit. Ja zó volkomen, dat de vloek er tegenover staat en dat wij met vlamme letters in 's Heeren Woord lezen: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven staat in het boek der wet, om dat te doen".

Welnu, de hand in de boezem, wat zegt ge van uzelf? Van uw volmaakte wetsbetrachting?

Wat denkt u van het volbrengen van de eis Gods? Doet ge dat?

Och een mens is niets en kan niets. Daar wordt wat mee geschermd om zich er mede te dekken.

Maar denkt er om, dat die bladeren van het zogenaamde niet kunnen ons straks zullen worden af gerukt; en voor ons niet willen zal dan bij de Heere geen verschoning zijn.

Gods volk leert het inleven, dat ze beschaamd en verlegen staan en de ogen voor de heilige en alwetende God niet durven opheffen, als het overtreden van de wet Gods door de Heilige Geest hun wordt ontdekt. Dan leren ze uitroepen: Wie is tot deze dingen bekwaam? Als de Heere dat eist, wie kan dan zalig worden?

Ze hebben geprobeerd aan de eis Gods te voldoen. Het werd hun vermaak om voor de Heere te leven.

Neen, het was hun niet zwaar om de wereld een scheidbrief te geven.

Wat een vermaak vonden ze in de dienst van God.

Met Ruth was hun thuis blijven weinig. Dan kunt ge hen vinden waar Gods Woord wordt gebracht, want de bevindelijke waarheid is hun dierbaar. Als ze er beluisteren mogen hoe God een mens bekeert. Als de

droefheid naar God gevonden wordt en het gemis van God beweend wordt. Dan wordt bij hen gevonden een opzien tot Gods volk en knechten. Geen kritiek, maar behoefte. In hun hart is dan de vraag: Heere, bekeer mij zoals Ge al Uw volk bekeert. Wat een begeerte om heilig voor de Heere te leven. En ze verwachten, dat zij de zonde te boven zullen komen. Maar wat leert de ontdekking? Dat de eis te zwaar is en dat zij aan deze eis des Heeren niet kunnen voldoen. Integendeel: **Minder zonde doen en groter zondaar worden.** Heere, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, dies ben ik Uw gramschap dubbel waardig. Want het opklimmen langs de wet om de Heere te bevredigen en te bewegen, loopt uit op diepe teleurstellingen.

De vloek der wet wordt gekend in het schuldig staan aan de wet Gods. Zou dat geen twijfelmoedigheid veroorzaken? Als de toom Gods wordt gekend en de bestrijdingen des satans vermenigvuldigen?

Zondag 16 spreekt daarvan: de hoogste aanvechtingen des satans.

Doch in plaats van de zoete vertroosting des Heeren, welke hun niet vreemd zijn, wordt het ongenoegen Gods in het leven ervaren. Ziet, dit is de waarneming der ziel, als Gods Geest haar door ontdekkende genade leert uitroepen: Wie kan dan zalig worden?

Maar zullen wij dan geen woorden van troost kunnen spreken tot die vertwijfelden van hart? Er staat toch in des Heeren Woord: "Geloof in de Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden"? Is dat dan niet gemakkelijker dan te voldoen aan de strenge eis van God wet? Luistert slechts.

Het is toch het welbehagen des Heeren, dat we uit loutere genade zalig worden, en **daarom kan het geloven in Jezus Christus alleen in beoefening worden gebracht door een werkzame daad van Gods Geest in onze harten.** Want dan pas wordt omhelsd wat voor ons in Christus is aangebracht.

Is die Jezus dan geen verborgen persoon wat het stuk van zalig worden betreft? Worden dan de armoede en verslagenheid in het leven niet vermenigvuldigd? Welnu, dan zouden de woorden van troost voor dezulken op zijn plaats zijn, want Christus Zelf heeft gesproken: "Komt herwaarts tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt; en ik zal u rust geven".

Wat verhindert toch zo'n ziel om in Jezus te geloven en tot Hem te gaan? Niet zonder aanleiding geschiedt deze vraag, en waarom? **Omdat we daarin een andere reden tot bekommernis zien. En wel deze, dat er zo vele belemmeringen gevonden worden om tot Hem te gaan.**

Raadplegen we slechts de geschiedenis, die voor ons ligt, en we zullen dit aanstonds ontdekken, dat we met de rijke jongeling onszelf in de weg staan om alles te verlaten en Jezus te volgen.

Ook na ontvangen genade weigeren wij het hoofd op het blok te leggen; om alles, waar wij onze verwachting en zaligheid op gebouwd hebben, te verlaten. **O, we zeggen het zo gemakkelijk, dat we onbekeerd zijn, maar als het er op aan komt, dan gaan we uitstallen, gelijk de rijke jongeling deed. Neen, ons bestaan weigert om zalig te worden zoals God wil.** Dan komt de vijandschap openbaar in ons leven. Dan wordt de wortel ontdekt van de staat des mensen, waar wij, gevallen in Adam, gedurig overwonnen en ingewonnen moeten worden voor de vrije genade in Christus Jezus.

Wij zijn rijk en verrijkt in onszelf. Het is lichter, dat een kemel gaat door het oog van een naald, dan dat een rijke zalig wordt. Wij zijn er vijanden van om ontkleed te worden en als een naakte zondaar tot Jezus te worden gebracht. **Er is zulk een groot verschil tussen besproken en beleefde armoede, een dode of een levende klacht.** En dan kan in de uitroep van: "Wie kan dan zalig worden?" op de bodem der ziel liggen het niet verenigd zijn met de wegen des Heeren. Het niet aanvaarden van de werken des Heeren, die ten doel hebben de mens er totaal buiten te zetten en dat Zijn Naam in het zalig worden van de mens wordt verheerlijkt.

Daarom noemen wij onze derde reden tot bekommernis: de onkunde van de mens in het stuk van zalig worden. De oudtestamentische bedeling voor het volk van Israël was zó helder en volkomen, dat het een teken van onkunde genoemd kon worden, als uitgeroepen werd: Wat goeds moet ik doen om zalig te worden? Hebben Mozes en de profeten niet heengewezen naar Hem, de beloofde Messias, Die zou komen, geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen, die onder de wet waren, verlossen zoude? En hoe was het nu bij de discipelen? Drie jaren lang hadden zij Jezus' openbaar en bijzonder onderwijs genoten, en leefden zij onder Zijn vormende hand en leiding. En nog zien we in het voorhanden zijnde geval, dat ze de redenen niet verstonden. Christus' bedoelingen met deze jongeling begrepen zij niet; wij horen hen met bezwaarde harten deze uitroep doen. Onze onkunde vindt hierin haar oorsprong, dat des Heeren wegen hoger zijn dan onze wegen, en Zijn gedachten hoger zijn dan onze gedachten.

Heeft de mens van nature niet alle kennis van zalig worden verloren? Hij heeft niet het minste besef van hetgeen de Heere in Zijn wegen leert. Dat Sion door recht moet verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid. **Wij zijn dwazen in de orde des heils, die de Heere met Zijn volk op aarde houdt.**

Het leven van de discipelen openbaarde het, dat ze als blinden tastten naar de wand.

En toch, aan de andere zijde ligt er in de uitroep van deze discipelen een zeer te waarderen zaak. Welke? Ze bleven liggen waar ze door genade waren gebracht.

Zo velen zijn er, die met een beschouwende kennis over de wereld gaan en soms het grootste woord voeren op de gezelschappen enz. Die met een verlicht verstand, het arme zondaarsleven missende, uren kunnen redeneren, **wat niets anders is dan wat ze bijeen vergaderden door het lezen van oudvaders**; zij blinddoeken menige arme ziel en zullen straks buiten God vallen. De Heere beware ons er voor, al is de kennis nog zo nuttig en het lezen der oudvaders zeer aan te prijzen, om daardoor geen wijsheid te vergaderen, dat wij zó ver komen, dat vele geschriften van de ouden en van die nu nog leven, welke de Heere kennelijk heeft gezegd tot stichting van het Sion Gods op aarde, door ons zouden worden beschouwd als te zijn met een remonstrantse inslag.

In onze dagen worden de bittere vruchten er van gezien, dat door al die kennis, die meestal een voet te hoog zit, Gods kerk niet wordt gesticht, maar ontsticht. En wat zijn de uitkomsten? Wat jaren in vrede en in liefde heeft geleefd, en in de gunst des Heeren is opgebouwd, wordt in één slag verwoest. God wederstaat ook in die weg de hovaardigen.

We hebben gezegd, dat de discipelen het niet meer wisten. Wie kan dan zalig worden? En toch is deze uitroep noodzakelijk. Want daarin komt de onkunde der kerk openbaar, dat zij niet meer weten hoe het moet. Zij leerden hun staat voor God kennen en bange vrees vervulde hen. Het zien van hun verdoemelijkheid voor God deed hen met bange weeën uitroepen: Zou er voor zulk één nog wel doen aan zijn? In de zeef van satans aanvechtingen roepen zij dan wel uit: Eén der dagen zal ik nog omkomen in de handen van de vijanden. Dat ze zeggen, ziende op de rijke jongeling, in wiens schaduw ze niet kunnen staan: Nu loopt het af, nu is het kwijt, en dat is rechtvaardig.

Neen, het is geen ontboezeming zonder redenen. Het is werkelijkheid. **Ze worden in het onmogelijke aan hun zijde gebracht en vrezende straks als een huichelaar openbaar te zullen komen.** En wat nu? Zullen ze nog voor eeuwig buiten God vallen? Zal de Heere niet opstaan in de bange strijd van Zijn kerk? Heeft Hij dan niet beloofd aan Zijn ellendigen, dat Hij hen zal helpen en ondersteunen? Zal de Heere dan het werk, dat Hij begonnen heeft, niet voleindigen? Gelukkig ja, wanneer de kerk het niet meer weet, en alle hoop wordt afgesneden, zal de Heere opstaan in de strijd voor de ziel. En het zal zekerlijk bevestigd worden:

God, Die helpt in nood, Is in Sion groot. Dan zal de Heere betonen een God des ontfermens te zijn, waarvan ons derde punt gewaagt: Opgelost door Jezus' onderwijs.

"Doch Jezus, hen aanziende, zeide: Bij de mensen is het onmogelijk, maar niet bij God; want alle dingen zijn mogelijk bij God".

We zien in de openbaring der discipelen een goede zijde, namelijk dat zij deze vraag, tot, elkander gericht, deden in het bijzijn van Jezus en het neerlegden aan Zijn voeten. Hij immers geeft de beste raad, Hij biedt de meeste hulp en Hij voltooit Zijn eigen werk "Tot wie zullen wij heengaan? Gij bezit de woorden des eeuwigens levens". Toch is het ook noodzakelijk, wat we ook bij de discipelen vinden, onze raadselen en onze noden aan elkander bekend te maken. Elkaar tot een hand en tot een voet te mogen zijn, dat maakt toch de gemeenschap der kerk uit. Het is zeer droevig met de kerk gesteld als dit wordt gemist. **o, dan zeggen we met vrijmoedigheid, dat de praktijk van het leven zoek is, en wat erger is, dat het genadeleven dor en dodig is. Waar zijn de tijden gebleven, dat met stichting en vaak tot lering voor het van verre staande volk des Heeren werd gesproken van de wegen en leidingen des Heeren.** Waar zijn de tijden gebleven, dat de begeerte openbaar kwam om elkander op te zoeken. Ja soms midden in de nacht werd gesproken over het vrijmachtig werk des Heeren, en dat voor zulken, die van nature voortholden op de weg des verderfs. Met heimwee denken wij terug aan die tijden, én in het persoonlijk, én in het ambtelijk leven. **Geliefden, wat is het, in doorsnee genomen, ver weg. Och, ik weet wel, dat er zijn, die hierover de schouders ophalen. Alles op zijn tijd, zeggen ze. Maar in wezen is er geen tijd en geen begeerte.**

Het was voor Ruth een goede tijd, toen ze aan Naómi de herkomst van de zes maten gerst mocht verklaren. Op de akker van Boaz was het maar wat goed voor haar. En de bemoediging van Naómi was op haar plaats, toen zij ging verklaren: "Zit stil mijn dochter, want deze man zal niet rusten, tenzij hij heden deze zaak voleind hebbe".

En toch zegt Jezus: "Bij de mensen is het onmogelijk". **Er komen tijden voor het volk des Heeren, dat ze met al hun bekommernissen en ellenden niet meer bij mensen terecht kunnen. Maar het onderwijs van Jezus heeft nog een diepere inslag. Dat de mens het namelijk van zijn zijde heeft afgesneden, en dat door eigen schuld.** Volmaakt is hij uit de handen Gods voortgekomen. Volmaakt in het kennen van God en levende in de gemeenschap met God. En nu? Door de zonde onbekwaam tot enig zuiver geestelijk goed. Hij is niet in staat zich wederom op te richten uit de diepe staat van ellende, waar de mens in terneder ligt. Van die mens, die eens stond tot eer van God, en nu is geworden een eerrover Gods, zegt Jezus: Onmogelijk, volstrekt onmogelijk. Hoe vernederend is dat voor de mens, die op andere terreinen zo veel kracht, vermogen en wijsheid openbaart. Aanschouw het menselijk vernuft in onze eeuw; men duizelt en siddert er voor.

En toch zegt Jezus, wat het stuk van zalig worden betreft, van die ontwikkelde mens: Onmogelijk.

Is die vernedering dan nog niet sterker voor degenen, die nog menen alles te kunnen? Hoe menigmaal hoort men in onze verlichte eeuw spreken van een goed hart, een vaste wil en een alles vermogende kracht; alsof de mens niet zondig, onrein en machteloos ten goede en geheel ellendig geworden ware. Hoe menigmaal wordt de mens getekend - ook op de predikstoel -alsof hij de zaligheid in eigen handen heeft en zijn deugd als een koopgeld voor God kan brengen en in zichzelf genoegzame grond tot gerechtigheid voor God bezit. **De eigen Zoon van God, de Heilige en de Waarachtige, spreekt het uit met één woord in Goddelijke kracht: Bij de mensen onmogelijk.**

Maar als wij Jezus' onderwijs bezien, moeten wij daarvan ook geen misbruik maken, alsof het des mensen plicht ware om daar maar lijdelijk bij neer te gaan zitten. "De mens kan er toch niets aan doen", dat is koren op de molen van ons, die zijn grootgebracht onder de zuivere waarheid. En helaas, hoe veel wordt hier in onze dagen naar geluisterd. **Maar weet u wat zo eigenaardig is? Dat de mens op andere levensterreinen vast niet zo lijdelijk is. Weet u waar dat vandaan komt? Van ons vijandig en arglistig hart.** Het moet onze schuld worden, dat wij zo geworden zijn, en dat door de zonde, opdat wij tot God leren roepen, bij Wie nog zaligheid te bekomen is. Want Christus zegt: "Maar niet bij God, want bij God zijn alle dingen mogelijk".

Hier gaat de hoop gloren, terwijl ze op God wijst. Neen, onze zaligheid, ons geluk is niet onmogelijk bij God, want Hij is de algenoegzame God en bezit als zodanig een ondoorgrondelijke wijsheid.

En hoe zullen wij Zijn lankmoedigheid en genade naar waarde vermelden gelijk het behoort? Als geen oog medelijden met ons heeft, dan kan Hij Zich erbarmen. **Als de heiligheid Gods een afkeer van ons zondig bestaan moet hebben en we vanwege Zijn rechtvaardigheid verwachten moeten dat zij ons billijk straffen zal, dan treedt Zijn genade tussenbeide.**

Alleen de wijsheid Gods kon een plan ontwerpen, dat alles in zich verenigt om de eer Zijns Naams te handhaven en de zaligheid van zondaren te bevorderen. En als Zijn almacht Hem niet ontzegt wat Zijn liefde schenken wil, dan moge het hopeloos zijn aan onze zijde, maar voorzeker niet bij een algenoegzaam God. Daarom getuigt Hij ook geen lust te hebben in de dood des goddelozen, maar daarin, dat hij zich zal bekeren en leven.

Bij zulk een verklaring van de Zoon Gods wijkt de gedachte van de onmogelijkheid ten enenmale, omdat het mogelijk is bij God. Als wij bovenal bezien wat God gedaan heeft, dat Hij het grootste en het liefste wat Hij bezat, Zijn eniggeboren Zoon, overgaf om de menselijke natuur aan te nemen, met de vloek der zonde beladen, en aan het schandelijke vloekhout te lijden en te sterven; ja, is het dan niet mogelijk bij God, dat Hij ons met Hem alle dingen schenken kan? Ja, alle dingen zijn mogelijk. Hij, Die de Schepper is van hemel en aarde, Die alles uit niet heeft voortgebracht, Die de dingen, die niet zijn, roept alsof ze waren, zou Die dan geen Herschepper in de genade kunnen zijn? Zou het voor Hem te wonderlijk zijn om uit stenen Abrahams kinderen te verwekken? Zou Hij niet het stenen hart weg kunnen nemen en een vleses hart schenken? Alle dingen zijn mogelijk bij Hem, Die blinde ogen opent, Die de doden opwekt en de duivel uitdrijft, ja zeven duivelen bij Maria.

Komt, wat meten wij de Heere toch vaak af naar ons eindig verstand.

Zouden wij dan mogen uitroepen: Mijn schuld is te groot? Doen wij dan niet tekort aan het zoenbloed van Jezus Christus, Gods Zoon?

Doen wij dan niet tekort aan de Goddelijke waardigheid van de eeuwige Zoon van God?

Reinigt het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, dan niet van alle zonden?

Stelt Hij dan niet de grootste en snoodste zondaren in Hem als rechtvaardigen voor God?

Denkt aan Rachab en Manasse. Doet Hij onze overtredingen niet zó ver van ons als het oosten is van het westen? Of zullen we nog blijven klagen: Mijn hart is te vijandig en te boos? Neen volk, alle dingen zijn mogelijk bij God in Jezus Christus. Welk een beminnelijke Jezus, welk een liefde.

Hij verliet troon en kroon en kwam in de wereld om hier een weg van bitter lijden te gaan. En dat voor uw zonden, volk van God! Volgt Hem van Zijn kribbe tot Zijn kruis. Volgt Hem in al uw bekommernissen. Volgt Hem in al uw strijd en zonden. Is er dan geen behoefte aan die Jezus? Kunt ge Hem dan op Zijn plaats laten? Moet Zijn beminnelijkheid u niet uitlokken? Hij laat geen bezwaar, aan Zijn voeten gebracht, onopgelost. Ziet het aan Zijn discipelen. Dat heeft Hij altijd gedaan, en waarom zou Hij dat dan voor u niet doen? **Stort dan uw hart uit voor de Heere, o volk, onkundigen, veroordeelden, dwazen en dwalenden, verslagenen en bekommerden van hart. Hij is gereed en gewillig om al uw klachten te horen.**

Hij is die meerdere Salomo, die al de raadselen kan ontraadselen, opdat gij kunt zalig worden met behoud van Gods deugden. Werd het onderscheid tussen de deugdzame jongeling en Petrus niet verklaard toen Petrus uitriep: "Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd"? o, wat is het 'n voorrecht voor een ziel, als het verklaard en opgelost wordt aan de zijde des Heeren, dat die Geest getuigt met hun geest, dat ze kinderen Gods zijn. Dan ontvangen ze in deze tijd honderdvoud, met de vervolgingen, en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven. Dat is veelvoudig, of honderdmaal en veel meer waard dan hetgeen zij verlaten. Want de minste zegen Gods met een geruste consciëntie is meer waard dan alle goed van de wereld. o, dan mocht David uitroepen, toen de Heere het aan Zijn zijde oploste: "Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ter tijd als hun koren en most vermenigvuldigd zijn".

Wat is het een voorrecht, als het zalig worden voor een ziel wordt opgelost. Een oplossing in de kenmerken van het leven is al zo groot, als de satan de ziel wijs zoekt te maken dat ze zelf de wereld verlaten heeft, als ze dan mag beluisteren dat het werk Gods in de ziel is. Dan mag ze zien, dat ze de dood in de wereld en in de zonde vond, en met Ruth de goede keuze mocht doen. Doch een andere oplossing is: "Wij hebben alles verlaten en zijn U gevolgd". Als een bekommerde ziel het van haar zijde niet meer weet, en het onderwijs mag ontvangen, dat in die Jezus alles verklaard ligt. Haar grond, haar Borg voor al haar schuld bij God. In blijdschap mag ze dan uitroepen: "Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk". **Dan mag de ziel die betalende Borg aanschouwen door het geloof en Hem omhelzen voor eigen hart en leven.** En al is het dan waar wat Jezus verder sprak: "met de vervolgingen", dat is temidden van alle verdrukkingen naar ziel en lichaam beide, toch zal de ganse kerk het eeuwige leven geschonken worden, om eeuwig, zonder zonde, zalig in de gemeenschap Gods te mogen verkeren.

Want dat is de zaligheid. En als onze ziel hiervan in beginsel iets mag proeven en smaken, zullen wij de Heere gaan bewonderen in Zijn wegen, waarvan de dichter zingt, en wij nu ook samen zullen zingen uit Psalm 77 : 8:

Heilig zijn, o God, Uw wegen,
Niemand spreek' Uw hoogheid tegen;
Wie, wie is een God als Gij,
Groot van macht en heerschappij?
Ja, Gij zijt die God, Die d' oren
Wond'ren doet op wond'ren horen;
Gij hebt Uwe roem alom
Groot gemaakt bij 't heidendom.

Toepassing.

Wij hebben dus gehoord, geliefden, dat het aan 's mensen zijde onmogelijk is om zalig te worden.

De oorzaak ligt in de staat, waarin wij leven, namelijk dood door de zonden en de misdaden.

Al wringt de mens zich in duizend bochten om God te bewegen, het zal hem niet baten.

Gelukkig, **God is bewogen geweest in Zichzelf** van voor de grondlegging der wereld, opdat een volk zou zalig worden, wier namen geschreven zijn in het boek des levens des Lams. Is zulks geen wonder, waar de Heere rechtvaardig de mens had kunnen laten liggen? De verkiezing Gods wordt hier een oorzaak van aanbidding. En nu maar afwachten of de Heere komt in ons leven?

Of Paulus' woord aanvaarden, die het gezegd heeft - en laat deze woorden eens ingang hebben - dat het wat wezen zal om op zo grote zaligheid geen acht geslagen te hebben?

Kinderen, luistert eens, geeft ge wel eens acht op uw zielen? Heeft het wel eens je aandacht als je in de kerk bent, waar de dominee je elke Zondag voorhoudt, dat je een nieuw hart moet hebben? Of als jullie een dominee missen, waar dan de ouderlingen een preek lezen? Of slaat ge daar geen acht op? Vraagt ge de Heere wel geduriglijk om een nieuw hart? Dat moet ge maar veel doen, want bij de Heere is het nog mogelijk en Hij kan je nog bekeren. Want kinderen, als wij geen nieuw hart ontvangen, zullen wij altoos - zoals Ds. Ledeboer het zegt - moeten verkeren bij de duivelen in de hel. Is dat dan niet verschrikkelijk? De Heere is de Machtige en bij Hem is geen ding onmogelijk. Jongens en meisjes, waar slaat ge acht op in uw leven? Hoe uw toekomst wezen zal? Waar ge u mee kleden zult? Misschien rekent ge jaren vooruit, en wij weten toch niet eens of wij het einde van dit jaar wel zullen beleven. Zo spoedig kan de dood komen, en dan? Te laat! Kan de dienst van God u niet bekoren? o, we weten het, de verwickelingen van de laatste jaren in de kerk zijn een terugslag in uw leven. Maar laat het geen oorzaak wezen om u daarmee bezig te houden. Laat uw vraag zijn: Hoe word ik zalig? Want dat is toch alles. o, dat ge door de genade Gods de keus mocht doen. Want het kan nog, het is nog het heden van genade. Bij de Heere is het nog mogelijk. Ja, alle dingen zijn mogelijk bij God. Al zit ge vast in de wereld met al haar begeerlijkheden, God kan u er nog uittrekken. Laat uw plaats in Gods huis niet ledig. Vaders, moeders ouden van dagen, nog een korte tijd en het is eeuwigheid. Hoe ouder hoe harder. Mag ik u een vraag doen? Leeft ge nog uw eigen leven? Zijn al de vermaningen en roepstemmen over uw hoofd gegaan en hebt ge daar geen acht op geslagen? Hoe zult ge u straks voor God moeten verantwoorden? Op de fluit gespeeld, en niet gedanst, klaagliederen gezongen, en niet geweend? Of God u nog zou kunnen bekeren? Gewisselijk. Ge leeft nog. Alle dingen zijn mogelijk bij God. Ge zijt niet te oud en niet te hard. Och dat is heden, in deze uw dag, nog bekende wat tot uw eeuwige vrede is dienende.

Volk des Heeren, hoe staat het met uw zaligheid? U hebt een tijd gekend in uw leven, dat de wereld met al haar glorie verging. Toen hebt ge uw bedreven kwaad voor de Heere beweend en beleden. Ge hebt gemeend zalig te kunnen worden uit de hebbelijkheden uwer zielen, menende voor God te kunnen leven. Maar wat een teleurstellingen! Ge wist toen nog niet wie ge waart voor God. **Hoe langer ge op de weg zijt, hoe onmogelijker het zalig worden wordt. En moet ge nu uitroepen: Heere, ik kan niet zalig worden?** Ik heb nooit geweten dat ik zo'n monster van ongerechtigheid ben. Het is onmogelijk van mijn zijde. Is het waar? Welnu, dan kan het nog aan de zijde des Heeren. De Heere geeft u dat onderwijs in uw leven, om de dood te leren schrijven op alles wat buiten Christus is. Kunt ge Hem missen? o, dat de Zon der gerechtigheid eens mocht opgaan in uw zielen, opdat de nevels van strijd en zonde opgeklaard mochten worden in die blinkende Morgenster, in het volbrachte werk van die dierbare Heere Jezus. Houdt moed! Is Israël in nood? er zal verlossing komen; Hij vergeet het geroep Zijner ellendigen niet. Deze Man zal niet rusten, tenzij Hij heden deze zaak voleind hebbe. Onmogelijk, en toch mogelijk in Zijn volbracht werk. o, als ge dat omhelzen moogt, en wie weet hoe spoedig, dan zijt ge zalig. De Heere losse het op voor uw zielen - in het onderwijs, dat Hij geeft soms in stille nachten - om Hem te mogen aanschouwen als uw Goël en Losser. En volk, dat het ervaren hebt: zalig worden met behoud van Gods deugden, en dat in de gerechtigheid van Jezus Christus; is Hij u niet dierbaar? Is Hij u niet alles? Het was aan uw zijde onmogelijk, een afgesneden zaak, verloren, verloren. Maar behouden in Hem, Die het heeft volbracht aan het vloekhout der schande. Zalig, en dat om niet. Denkt aan Jezus' onderwijs: "met de vervolgingen". Dat is: temidden van alle verdrukkingen, welke blijven zullen tot aan de dood toe. Want dat is de erfenis aan deze zijde van het graf. Maar hebt goede moed. Het is maar een verdrukking van tien dagen. Een iegelijke zoon, die Hij liefheeft, kastijdt Hij. Dat doet de Heere om u aan de grond te houden en onbekeerd voor Hem te doen blijven, opdat ge staan zult naar de bediening van Hem, Die het leven is van uw leven en de kracht van uw kracht. Laat de onderlinge bijeenkomsten niet na. In de eerste plaats het opgaan naar Gods huis. Maar ook met de discipelen: "en ze zeiden onder elkander". Om elkaar tot een hand en een voet te mogen wezen. Want de kleinen en de groten worden van dit heil deelgenoot. De kreupele, die geen vooruitgang kan bespeuren, wint de prijs.

Wij gaan eindigen. Jezus zegt: "en in de toekomstige eeuw het eeuwige leven". Hier is het maar ten dele, doch straks zal het volkomen zijn. O, volk des Heeren, houd moed! Nog een kleine tijd, en dan moogt ge altoos bij de Heere wezen, om de ontvangen kroon neer te werpen aan de voeten van het Lam, en God te aanbidden tot in alle eeuwigheid.

Amen.